

รายงานผลการวิจัย กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2536
35/กองแผนงานและวิชาการเกษตร/ฝ่ายวิชาการสถิติ

ชื่อกลุ่มพืช/พืช	ไม้ผล/ทุเรียน (0709)
โครงการวิจัย	โครงการการจัดการเรือนเพาะชำไม้ผล (O1119)
สาขาวิชา	สถิติศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (21)
สาขาวิชาย่อย	การสำรวจข้อมูล (01)
ชื่อทะเบียนวิจัย	การสำรวจการจัดการเกี่ยวกับเรือนเพาะชำทุเรียน
ผู้ดำเนินการ	

หัวหน้า	ลาวัลย์ นิยมวิทย์	B 1031 (L)
ผู้ร่วมงาน	ประสิทธิ์ บุญชูดวง	F 0352 (S)
	สมร อ็อกเวชะ	B 1381 (S)
	สวณีย์ ทองครองทรัพย์	B 1386 (S)
	ศรีอุไร กุศลธรรม	B 1216 (S)
	สมพร วนะสิทธิ์	F 1983 (S)
	สุภาพร นุตพันธ์	B 1488 (S)

บทคัดย่อ

เนื่องจากมีปัญหาการแพร่ระบาดของโรคแมลงในการปลูกทุเรียนอย่างรวดเร็วและรุนแรง จึงได้ทำการศึกษาสถานะการทำเรือนเพาะชำทุเรียนก่อนที่จะนำออกไปจำหน่าย เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาล่าช้า โดยรวบรวมข้อมูลของปี 2535 และปี 2536 จากแหล่งที่มีการทำเรือนเพาะชำทุเรียนทั้งภาคตะวันออกและภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง ปราจีนบุรี ชุมพร และสุราษฎร์ธานี รวม 96 ราย โดยการสัมภาษณ์และพบว่าอย่างน้อยร้อยละ 60 มีสวนของตนเองดำเนินการมาแล้ว โดยเฉลี่ย 5 ปี ทุกจังหวัดยกเว้นระยองมีการรวมกลุ่มระหว่างผู้ทำเรือนเพาะชำ ร้อยละ 90 ของผู้ทำการเพาะชำตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ โรงเพาะชำมักจะทำเป็นโรงชั่วคราว หลังคาทำด้วยตาข่าย พลาสติก และชายพันธุ์ไม้หลายชนิดปะปนกัน ดูแลรักษา เช่น ให้น้ำ ปูย สารเคมีป้องกันโรคแมลงพร้อมกันทุกพืช การขยายพันธุ์ทุเรียนทำกันทุกจังหวัดยกเว้นปราจีนบุรี และจะทำโดยการเสียบยอด ประมาณเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ต้นตอมักจะเป็นเมล็ดพันธุ์พื้นเมืองที่ซื้อจากพ่อค้าเร่จากภาคใต้ ยกเว้นจังหวัดจันทบุรี และระยอง จะมีการใช้เมล็ดพันธุ์คละด้วย โดยก่อนจะนำไปเพาะจะมีการคัดเมล็ดโดยการลอยน้ำแล้วคัดออก และ

พบว่าพันธุ์โคลมะมักจะมีทุเรียนอ่อนปนทำให้งอกไม่ดี ต้นแม่พันธุ์ที่เกษตรกรใช้เสียบยอดจะเป็นพันธุ์ดี แต่ที่จังหวัดจันทบุรียังคงใช้พันธุ์กระดุมทองอยู่บ้าง ปกติเกษตรกรจะเพาะกล้าไว้ประมาณ 30-45 วัน จึงจะเสียบยอด หลังจากนั้นจะย้ายกล้าใส่ถุงไว้ 1 เดือน พันสารเคมีกำจัดโรคแมลงแล้วจึงนำออกจำหน่าย โดยทั่วไปใช้ถุงขนาด 8 นิ้ว ราคาขายส่ง ประมาณต้นละ 7-8 บาท ส่วนขายปลีกอาจจะราคาสูงถึง 10 บาท ยกเว้นจังหวัดปราจีนบุรีซื้อต้นพันธุ์จากจันทบุรี และระยองมาขายต่อราคาจึงสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ ปี 2536 มีแนวโน้มว่าเกษตรกรจะผลิตต้นพันธุ์น้อยลง เนื่องจากขยายพื้นที่ไม่ได้ และบางรายเลิกกิจการในขณะที่บางราย หลู่ทางจะขยายไปยังตลาดประเทศข้างเคียง

คำหลัก : การจัดการเรือนเพาะชำทุเรียน การสำรวจ การจัดการเรือนเพาะชำทุเรียน

กรมวิชาการเกษตร